

tura frazei muzicale și mai puțin ca un rezultat al interpretării subiective a acestuia. În plus, aceste ultime lucrări ale programului au beneficiat și de o înregistrare unitară, funcțional abiașată textului căci — trebuie remarcat — Eckart Schlandt manifestă o evidentă tendință de a colora timbrul opus-urilor interpretate, uneori peste necesitățile de bază ale textului muzical. Și totuși — prin realizările lui majore — recitalul a constituit una dintre seriile de muzică foarte bune pe care le-am putut auzi, în ultima vreme, la București.

D. A.

Krimhilda Cristescu

În sala „George Enescu” a Conservatorului „Ciprian Porumbescu” a avut loc la sfârșitul lunii ianuarie recitalul pianistei și profesoarei Krimhilda Cristescu.

Este regretabil că în sală nu se aflau decât vreo 30 de auditori iar profesorii și studenții Conservatorului s-au afirmat prin absență. Un talent cu totul deosebit și o muncă uriașă — depusă de interpretă, meritau, credem, o mai amplă participare.

Programul a început cu *Fantezia cromatică* și *Fuga* de J. S. Bach, una din cele mai inspirate pagini ale marelui Cantor din Leipzig. Pianista a redat cu o uimitoare viteză digitală, rularele — uneori exagerat de repezi din fantezia ou iz de recitativ dintr-o cantată, revenind însă la ritmica strictă și bine echilibrată în *Fugă*.

Sonata în La major K. V. 331 de Mozart ni s-a părut lungă din cauza repetării tuturor variațiilor, lipsite de diferență în reluarea fiecărei fraze. De asemenea, nu credem că expresia mozartiană admite unele grăbiri, care fac să sufere noblețea inefabilă a divinului inspirat. *Marșul a la turca* (Finalul) ne-a răsplătit, într-o bună măsură de inconsecvențele interpretative anterioare, fiind viu și sincer redat în scînteierile-i orientale vieneze.

Marele merit al programului l-a constituit includerea celor 5 piese pentru pian de compozitorul Florica Racoviță. Scriitura pianistică a acesteia este întotdeauna nouă, interesantă și inspirată. Astfel, prospețimea *Improvizatiei* cu prea frumoasa secție mediană, *Capriciul*, cele 2 Studii și *Preludiul* au fost urmărite cu nesaț de către auditori. Este de mirare că nu se cîntă mai des și nu există încă un disc cu lucrările acestei compozitoare al cărei limbaj muzical nou nu este niciodată nearmonios. Krimhilda Cristescu a interpretat aceste piese cu inteligență, tehnică fulgurantă și simțire.

Ored că punctul culminant al seriei l-a constituit *Sonata a III-a op. 28* de Serghei Prokofiev, în care verva pianistei a fost la înălțimea noutății, exigenței tehnice și imaginative a lucrării. *Balada a II-a în fa* de Chopin și-a găsit în interpretare nota poetică cit și strălucirea cerută de a 2-a temă. Programul s-a încheiat cu *Rapsodia în do diez minor* de Franz Liszt în care pianul a tunat și fulgerat în dezlănțuirea puterilor tehnice ale pianistei.

Ne surprinde că un talent autentic ca acel al pianistei Krimhilda Cristescu nu este auzit mai des în sălile de concerte sau într-un concert simfonic, ca solistă. Ar merita mult mai multă atenție pentru spontaneitatea cîntului său, a unei tehnici bine puse la punct, a sunetului său colorat, dar mai ales pentru vastul repertoriu ce-l posedă.

SANDU ALBU

Cvartetul „Academica”

Prezență relativ recentă a vieții noastre de concert, cvartetul de coarde „Academica” aduce în peisajul muzical al țării o reală prospețime și o distincție caracteristică.

Desigur, prospețimea aparține, în primul rînd, vîrstei — cei patru interpreți au între 25 și 27 de ani, dar ea rezidă și în maniera foarte sinceră, lipsită de idei preconcepționale, în care este abordată muzica interpretată. Distincția — acest apanaj al artiștilor de o anumită clasă — este, în acest caz, un reflex natural al unei înțelepte, aș spune, atitudini în cînt, atitudine izvorîtă dintr-o aprofundare lucidă a materialului muzical, dintr-o inspirată meditație asupra acestuia; în consecință, adevărul muzicii interpretate se relevă clar și firesc, cu o elocvență solid fundamentată de datele unei tehnici, ale unei culturi instrumentale de calitate.

În adevăr, Mariana Sârbu-Dăncilă — prima violonistă a cvartetului — este laureată a unor importante concursuri naționale și internaționale de interpretare cum sînt „George Enescu”, „Karl Flesch”, „Maria Canals”; în plus, interpretează a desfășurat și susține și în prezent o bogată activitate solistică ce i-a adus importante succese în țările din Est-ul Europei dar și în R.F. Germania, Spania, Franța, Olanda, Finlanda, Anglia.

Angela Gavrilă-Dietenle — deținătoare a celei de a doua viori a cvartetului — este și ea laureată a unor concursuri de interpretare desfășurate pe plan național și internațional, a unor competiții de talia concursului „George Enescu” și „Maria Canals”. Activitatea ei solistică a condus-o în multe centre de cultură ale țării noastre ca și în Italia.

Violistul formației, Constantin Zanidache susține și el o notabilă activitate solistică în țară și peste hotare (R.F. Germania), iar violoncelistul Mihai Dănoilă s-a afirmat și el ca solist în concertele orchestrelor din țară sau în turnee în R.F. Germania și Franța.

În aceste condiții, munca colectivă în cadrul formației camerale pe care au înființat-o trebuie privită ca o superioară împlinire a activității solistice, a efortului interpretativ susținut de fiecare interpret în parte. Ca urmare, roadele acestei susținute și pasionate munci nu au întîrziat să se arate, cvartetul „Academica” fiind actualmente laureat al concursurilor internaționale de cvartete, concursuri de mare prestigiu desfășurate în 1972 la Liège și München,

unde muzicienii români au obținut — în ambele cazuri — cel de al doilea premiu. Turneele de concerte ale formației au adus în consecință o firească confirmare a acestor rezultate prețioase; este vorba de turneele întreprinse în Spania, Belgia, Olanda, Italia, R.F. Germania, fiecare apariție fiind comentată de presa de specialitate în termeni deosebit de elogiosi: „se cîntă inteligent și este o plăcere să asculți cit de bună, de precisă, este vocea instrumentelor lor.“ „...cvartetul român trebuie ascultat cu multă atenție pentru gustul, echilibrul, frumusețea și omogenitatea sunetului“ notează în două rânduri, la sfîrșitul anului 1972, ziarul italian „Corriere della sera“. „Precizie, omogenitate și o fină calitate de a cînta enunamente cvartetistic“ „...o interpretare vibrantă...“ notează de asemenea, presa spaniolă. „Nivelul lor tehnic, inspirația și intențiile personale sînt reunite în mod armonios“ „...Mariana Sârbu, prima vioară, demonstrează o caldă muzicalitate, o sonoritate specială, o fină paletă coloristică; este un cvartet modern în accepțiunea modernă a cuvîntului, fără a se realiza vreo ruptură cu tradiția“ „...Cvartetul „Academica“ a demonstrat o favorabilă dispoziție pentru diferite stiluri componistice; ei fac muzică cu o căldură, cu o angajare egală“ notează presa olandeză. Acestor aprecieri și încă multor altora trebuie să le adăugăm o remarcă importantă în ce privește repertoriul formației. Deosebit de divers, orientat în mod egal către marile perioade ale evoluției genului de cvartet, repertoriul formației include creații aparținînd clasicismului muzical vienez și în mod special toate cvartetele lui Beethoven. Prezentarea acestora din urmă în cadrul stagiunii de concerte a conservatorului bucureștean, echivalează cu un veritabil act de cultură, pe care — de la Enescu încôace — nimeni nu a mai avut curajul să-l realizeze.

Acestora li se alătură pagini de excepție din creația lui Brahms, Schubert, Schumann, Wolf, Dvorak, Debussy, Ravel, Fauré, Franck, Bartok, Sostakovici, Enescu și multă muzică românească contemporană. Căci trebuie observat că — în importantă măsură — cultura instrumentală și de ansamblu datorează mult în cazul membrilor formației „Academica“, culturii stilurilor, orizontului muzical larg în care se plasează activitatea acestui admirabil grup de tineri muzicieni.

D. A.

Ciclul concertelor educative ale Conservatorului „Ciprian Porumbescu“

Conservatorul „Ciprian Porumbescu“ și-a unit forțele cu Radioteleviziunea pentru a organiza un ciclu de concerte educative. Realizat cu concursul Orchestrei simfonice a studenților și al unor elemente solistice selecționate de asemenea din rîndurile tineretului studențesc, ciclul acesta se desfășoară în cadrul amplu al Studioului de concerte din strada Nufierilor și beneficiază de largă popularizare pe care o oferă transmisiunea prin radio și televiziune. Iată o acțiune binevenită, care poate să aducă o

importantă contribuție la educarea muzicală a maselor largi ale tineretului și nu numai a acestora. Condiția succesului acțiunii este o îmbinare bine gîndită a textului de prezentare (nu prea savant, nu prea lung, nu prea detaliat pe plan istorico-biografic) cu execuția muzicală propriu-zisă (menținută la un cît mai ridicat nivel artistic).

Concertul la care am participat — dedicat în întregime creației lui Joseph Haydn — a ținut în bună măsură seama de acest imperativ. Comentariul lui Corneliu Rădulescu a fost concis, mereu la obiect, fără divagații de prisos, iar ilustrațiile „pe viu“, cu teme ale muzicii programate, au fost executate chiar de către orchestra prezentă pe podium. Este o cale care poate fi urmată cu succes și în viitoarele manifestări ale ciclului.

Orchestra studenților l-a avut în frunte pe Radu Zvorișteanu, excelentul concert-maestru al Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii, un foarte abil și experimentat pedagog al colectivelor instrumentale de diferite dimensiuni. Rezultatele muncii de pregătire desfășurate de către studenți sub bagheta lui Radu Zvorișteanu au fost dintre cele mai încurajatoare. Atît în *Simfonia nr. 45 în fa diez minor „Despărțirea“*, cît și în *Simfonia nr. 104 în Re major „Cimpoiul“*, s-a cîntat cu multă suplețe și grație, într-o deplină omogenitate, realizîndu-se un antren, o energie, o vitalitate, care constituie elemente definitorii ale stilului haydnian. Dacă, pe alocuri, părțile lente au sunat mai puțin convingător ca forță de expresie melodică sau dacă, *Cimpoiul*, *Menuetul* a fost realizat într-un tempo excesiv de rapid, amintind mai degrabă de caracterul unui scherzo, acestea reprezintă obiecții minore față de reușita incontestabilă de ansamblu. Studenții s-au dovedit a dispune de o bună disciplină a cîntatului orchestral, ceea ce deschide perspectiva îmbucurătoare a asimilării lor fără dificultate în diferitele colective simfonice, după absolvirea studiilor.

În partea centrală a programului, tînăra Elena Mihalache, studentă a clasei profesorului Aurel Niculescu, a apărut ca solistă în *Concertul în Re major pentru violoncel și orchestră*. Dacă, și de data aceasta, orchestra a fost la înălțimea așteptărilor, iar Radu Zvorișteanu s-a confirmat ca un abil acompaniator, în schimb interpretarea părții solistice nu ne-a adus satisfacții deosebite. Elena Mihalache a apărut depășită de dificultățile tehnice ale lucrării, a fost în repetate rînduri alături de intonația corectă, tonul ei a sunat sărac, lipsit de forță și de vlagă. Se știe că pentru a corespunde exigențelor ridicate în fața violoncelului solist în acest concert, interpretul trebuie să dea impresia că totul este simplu și facil, deși în realitate se ridică probleme tehnice dintre cele mai complicate. După cite s-a părut, Elena Mihalache n-a fost pregătită să facă față acestor cerințe, lucru cu atît mai regretabil, cu cît concertul a fost radiodifuzat și televizat. De aici, este de tras cel puțin o învățătură pentru viitoarele manifestări ale ciclului: programarea în concerte care se bucură de o asemenea difuzare să fie definitivată numai după o riguroasă verificare prealabilă a nivelului artistic și tehnic al interpretării. Pentru ca scopul propagandistic și educativ al acestui ciclu să fie realizat,